

میلعلو وه

ملاسارد هشینا و نایبیدازا

همعاج داسفا و حلاصا زرم صیخشت و رکفی دازا دودد
مراهچ و تسیب هسلج - دادترا - هقف ج راخس ورد هلسلس

داتسا

ی نار هطی نیسد ن سحمدحم دیسد جاهد اللهتیا
هّ رسا للهس دق

مِجْرَلَا نِطَائِشْلا نِمَ لِلّٰهِ ذُوْعَا مِجْرَلَا نِمحَرَّلَا اللّٰه مَسْبِد

[؟ت ساع ورشم زور دمنچا تات او ما ی ارب م یحرت س لاجم]: ندیملت

ت ساع ورشم موس [ات]: داتسا

؟ت ساع ورشم ایآ: ندیملت

¹ .ت سای هنه [موسزا] دعب رگید و ،ت سا مّوسا تش روئام .هلب: داتسا

!؟ت سای هنه هم تفه دوخی نعید: ندیملت

داتسا بله، اما هفتم دیگر چیزی است که نمی شود کاری کرد، خیلی دیگر ولی قطعاً می توانم بگویم

که اربعین خلاف شرع است و اختصاص به سیدالشهداء علیه السلام دارد و خودم از سابق تابه حال در یک جلسه اربعین شرکت نکرده ام. حالا هفتم را می توانیم بگوییم که دلشان می خواهد اضافه بگیرند، مثل اینکه شخصی بنخواهد بعد از دو ماه، سه ماه، چهار ماه، ده ماه یا برای همیشه مجلس بگیرد، می خواهد بگیرد که بگیرد، این صحیح نیست و غیر از نظر شارع است. نه اینکه هفتم خلاف شرع است ولی مروی نیست. مأثور تا سوم است، بعد هم امر به رفع عزا شده است. پیغمبر صلی الله علیه و آله و سلم این طور می فرمودند که تا سه روز عزا بعد هم دیگر عادی [باشند].²

دیا ب - م بیوگی مذملاسات موکحام لاج - ت موکح کیرد ه کدیسر اجنیا به بداد ترا ث جبرد ت بحص
ن یا ی ارب دراوم دیا بام !ت سای ساسا ملئسم کین یا .دوشم هارف دارفا ی ارب لامکه به لوصو نیما ت اهج
م یهد رارق رظئدم ملئسم ن یا ساسا ربارت ارایتخا

عامتجا رد ناسنا رایتخا نازیم

زای رایتخا هکتسا ن یا اجنیا رد ی لوال صا ؟ت سای دودحه چ رد عامتجا ن یا رد ناسنا رایتخا نازیم
ت حلصه ابض راعه و رگید رایتخا ابی فانه رایتخا نا هکتسای ضمم عرشه یحاز زا روطنیمه و لقعۀ یحاز
دشابذ رگید

عرشه و لقعۀ یحاز زا اضمم رایتخا ی گژیو

¹ .دوشع وجر 84 ص ،ه عیش گنهر فرد نیعبرا به برتشیع علالات هج .

² 143: ص 2، ج بی لائلای الوع .

تیم ی اء دخت نا ،رخلاا موینا و لله اب ن مؤتۀ ارم ل اء حی لا " :مّلس و هلا و هیاء الله ی لصی بنلا لاق
» .«ارشع و رهشأ تعبراً ،جوز ی اء لا ،مایأ ء ثلاث ن م رثکا

ت سیدنی ضم عرش و ل قعر طقذ را رایتخا ن آ، در یگ رارق ض رعت دروم، و د ن یا زام ا ذکر هرگا اذهی لمعانب
 رظنه طقذ را هعماج داسف دراوم، رایتخا دراوم ن آ زای کی. د نریگی م رارق ی دنبه تسد دروم اجنیا رد ب لاطم لااح
 ن ارگید ت حلصم و رایتخا ه ب ض رعت مدع و رگ رد ی قلاخا داسف رظنه طقذ را دارفا رایتخا بت سا ی قلاخا داسف
 زان یا، مدر به یاسمه ه ب ش یلدص ه کی و حنه بد نک دندلار دوخ ل زنه ی قیسوم ی ادص ی صخش ل اثمب ابن م. بت سا
 ل زنه رد دهاوخی می رگید، بت سا هدش ی رگید ز رایتخا بلس اجنیا رد نوچ! بت سا مارح ی لمق و ی عرش رظن
 ی ادص ن در کدندل، در اندگب ه بنیش شوگ رد دوشن ار ادص ه کنیا رطاخه بدنلوتی، مذ، بد نک ت کر ح داز آ ش دوخ
 ی ادص عامتسا نوچ، بت سا هدش م ه ی رگید ت حلصم بلس روطنیمه، بت سا ی رگید رایتخا بلس ی قیسوم
 ن یی. بد نک ی مار ی رگید ت حلصم بلس اجنیا رد ی قیسوم عامتسا ن یار بانب دنادی م مارح صخش ن آ ار ی قیسوم
 ش عامتسا و بت سا روطک یش عامسه ه کدناه تفگو و هدش ل یصفه ه ب ل ثاقاهی ضعب. بد نک ی مذ قرف عامتسا و عامسه
 دروخب ن اسناش و گه بم ه ش دوخرگا [م تبلا]، دروخب ن اسناش و گه بم ه ش دوخه کت سا ن آ عامسه¹. رگید روطک ی
 دشاب عامتسا [ه ب ر صحنه طقف عوسر ثا ن یا] ه کت سید روطن یا، در اندگی مار عوسر ثا ن آ هرابود

م ه طع و رگا ی تح، د نوشی م ش خچ د جاسه ی اهو گدندل ز ه کی ی اهت بحصل ل اثمب ابن م اتسار ن نیمه رد
 ش یاسا بلس بجوم دندل ی ادص ن یا و بت سا ی دندل ی ادص نوچ، در یگی م رارق ظاطح دروم اجنیا رد دشاب
 اجنیا رد م ه ن یا، بت سا اهنآ رایتخا بلس بجوم ایاهنآ ی اربی ترضم بجوم رظنه طقذ ن یا ز؛ دوشی م ن ارگید
 بت سا ن ارگید رایتخا بلس بجوم ایا، عراوش رد ه نهر بت روصه باهنز ن دما ل اثمب ابن م ه کنیا ی. بد نک ی حنی قرف
 ه ب ن ارگید رایتخا بلس بجوم رگا ی بت سا رایتخا بی فانه ه کدند رارق ظاطح رد ار ناشدوخ دیاب ن ارگید و
 در یگ رارق ت قد دروم دیاب اجنیا رد م ه ن یا و بت سا اجنیا رد ن ارگید ح لاصم ه ب ض رعت بجوم دشابند و حن یا
 ه لئسم ک ی ن یا. بد نیای م ب لاقن یا رد ی لکروطه ب ل ئاسم ن یا

هعماجک یرد در فت ارایتخا رد ی لاکل صا

و ا رایتخا ه کت سا ن یا هعماجک یرد در فت ارایتخا رد امی لاکل صا ه کنیا رگید ب لاطم
 دشابنی رگید رایتخا بلس بجوم: لاوا
 ن یا دشاب روطن یا رگا. دشاب و ا ه ب دسافم زای ا دسافم ه جوتا ی و ا ح لاصم زای تحلصم بلس بجوم: ناینآ
 بت سا دودرمی عرش و ی لمق رظنه طقذ را رایتخا

دندرگی مربع عامتجا تینما ه ب ه کی لئاسم، د نریگ رارق ه طیح ن نیمه رد دندلوتی م ه ک دندامی می لئاسم
 هعماجک یرار سا ایدرین نیز ا هعماج تینما ت سا ن کم لئاسم ن یا ح رطاما دنتسینی سکر ایتخا بلس بجوم

¹ ی سر ب ل احرد رادصم.

اجنیا رد عرش و ل قع. دشدهلوخه معماجه جومه ی دسافمه و ل ناسمه هکت سانیاب جوماهنیا مامته. دندکش افار
دریگی ممه ار ل ناسمه نیار د رایتخی ولج

أروفو [درکی می نیچرخ] هکی نز آنایرج. مپیشاد [ار دراومه نوگنیا] ممه ماسا رد امه کروطنامه
دنداتسرفار ماسلا هیلع نیئموملاریما، ترضح دعب. دندرکذ [امیدار همان] آن و دنتفر... و رکیوبالوا، دمآه یأ
آن و درکت عنانمه دوب ماسا به بطوبرمی صاخ ل ناسمه [همان آن رد هکی امان آن داد زا] نز آن هکی تقو و
دندیشک ریشمشن نیئموملاریما، مدهدش رازگرتدوز دارفان آ ایربار هیضقه کم ح تفه بع جارت ساوخی مصخش
ترضح اجنیا رد اذلت سهی مهمت حلصه نوچ، م نزی مارت ندرگ [ی هدنل یوحته امان آن] رگا هکدنتفگو
ار و ترضح ای، دشه چه نز آن هکم پیراندن ریخ رد¹. دنتفرگ و ا ز ا ز ا همان آن هکنیا ا ت دندرک ل تقه به دیدته
قبطی لو، دور بش دوخ ایدر بیدهلوخبار همانه چه، دندکی مزی قرف نوچ، ت شاندن ریخ نز آن هکنیا ایدندندرگر
هیلع نیئموملاریما هکم پینی م دشاب ممه اجنیا رد ردقن آ دشاب رارق رگا ی امان مینچ و ی رسن مینچ ندر به دعا
دندناشک اجنیا به بار بلطمه نیامهل تقه به دیدته ابی تح ماسلا

ت کلمه کیرار سا ندرکش افاندشی قلات نایخ

لله ای لصر بمغیپ نامز رد ار آن ریاطذ و دوشی می قلات نایخ و ت سات کلمه کیرار سا ندرکش افنیا
م پیراد ممه لسه و هلا و هیلع

ی داقنعا ی انبه کیرایت سا ی املئسمه به بت بسندیاقع زای امدیقعه کیرا زاربا، بلطمه لاثمب ابن مرگا اما
نیایا؟ نه نایدوشی می املئسمه مینچ رد ل خاد بلطمه نیایا هکم پینیب دیاب، ت سا ی زیچن مینچ به بت بسنای و ت سا
اباً عطق، دندکه معماجه جومه ار ی داسفدهلوخه مدیقعه کیرا زاربا هکدشابن یا رب رارق رگا؟ دراد ی ناونعه چه بلطمه
ت سا صخشتم تروصن یارد رگید² ﴿هَرِيذًا عَمَى فَانٍ لَّوْلُو ۖ هَارِيصِيْهِ لَقَدْ يَلْعَنُ سَنَابِلَ﴾: نایا به جوت
، ت سا حلاصا ماقمرد ملسه ایو دندک زاربا ار هیضقه نیادهلوخی م و ت سا هدمآ داسفا ماقمرد اجنیا رد وایا هک
ت سا ی ریطخه ملسه هکنیا اب. دراندل اکشا تروصن یارد ت سا حلاصا ماقمرد رگا. ت سا و د نیایا کیم الدک
ض رع لثم، دندکی مقرفت تروصن آرد، ت سا داسفا ماقمرد رگا و ت سا همدشن ایب بلطمه نیایا، حلاصا ماقمردی لو
رد سرت، ندر بار و ربآ و ت شیش، معماجنایمرد ن دز ت مهت، دارفانایمرد غورد عاها، ندر بار دارفای و ربآ و
حلاصا ماقمرد صخشه هکت سا صخشه دراوم نیار د، ندرک داجیا ار ک لذل اثما و فوخ، ندرک داجیا معماجه
به اهنیا زانلوتی مذناسنا هکت سانی دراوم عزج اهنیا ممه. ت سا داسفا ماقمرد ایدهدی م ماحنا اهراکنیا

¹ راوئلاً راجه؛ 361 ص، ج 2، بی مقلا ریسفته...، ج 21، ص 112 (با قدری اختلاف).

² 94: ص 7، ج 7، بی سانشداعه. 15 و 14 هیا (75) ت مایقه هروس.

» مدهد ل یوحته ارش دوخی اهر ذعه تسوییه چرگا و بت سا ماگآش دوخربن اسنا هکله»

ست سا لر تنکی ار بل باق و مدنکی مادیپت وافتی صخش ره بابهنیا هکلب در دنگبی داعل اوننه کی

ار ص خشن یای و ربآ و مدنکش خپار ربخن یا دهلوخی می رگید ، ست سا هدرکی فلاخر راکی صخش لااح
مدنکی م فلاخ و مدنزی می رگید را که بت سد ص خشدن کنار راکن یا رگا ایآ؟! ست ساح لاصا ش روظنه ایآ ، دربی
ی و لاج ، درومت یصوصخه به جوت اب دناوتی مناسنا هکت سا ی بلطه اهنیا . درادی ضرغو مدصق ص خشه کنیا ای
دراندگب دازآ بل لطمه من یا ن امیرد ار و ایدریگبار درف

هدیقه کی یرد فلاخن ازا بت بحصه کی تفو ک لذل اثما و ایه مانزور رد لاثمه هکم اهید ار دراومزای لیخن م
ن یا لاثمه ، دندروآی مه لئسم نیمه عزجت سا هداد ما اجنا اچ کی یرد ص خش کی به کاری را که ، دوشی مک لذل اثما و
! مدنزی م فرح روطن یا ص خشن لافه به بع جار لااح ، ست سا هتفر روطن یا اجن لافرد هک اقآ ن یا هک دسنیونی مروط
ن یا م هی صخش اب اجن لافرد لاثمه ای؟! ست سا هتفر روطن یا هکت سا طوبرمه چوته به ، ست سا هتفر روطن یا لااح
ای . ست سه را کردی زروض رغ ن اوننه هک دوشی م مولعم و تسینی حیحص راکن یا ! ست سا هدرکت بتحص روط
راکن لافه کنیا زجت سینی هار چیه و ست سا ص خشه لئسم و ست سا دایع ماقم رد هکت سا ی صخش اءقاو هکنیا
مدنکل قذو مدنیوگب اجنیا رد م هار و

ص اخشی ی صوصخی ایاضقل قذت مرح

دیابذ و ست سا م ار ح ش منتفگ لاصا هک مدنکل قذار ی صوصخه یضقت قوکی به هک دشاب روطن یا دیابذ به تبلا
مدنکی م ف یعضت راظنا رد ار و اش منتفگ اما تسینم هی صوصخه هکت سا ی بلطمه لاثمه بابن م ! بت فگ
ماقم رد مدنیوگایآ هک مدنزی م رود ح لاصا و داسفات یاعر و ح لاصی لکن و نا ق کیت حتب لاطمه ن یا ماحت
ن یا ، دشاب ح لاصا ماقم رد رگا و دوشی ریگولج دیابذ دشاب داسفا ماقم رد رگا ! ؟ داسفا ماقم رد ایت سا ح لاصا
ی و ر ص خشن یا هک دهندهی م ص یخشته هک دنتسهی دارفا و دقعو ل حل ها ، هعما ج رد لاثمه ؛ ست سا ص خشم م
رد ی دجل کته به هدیقه و نایدی دازآ باب برد امه لئسم هکت سا اجنیا و مدنکی م حرطمه ار بل لطمه ن یا ی رظنه چه
دوشی م حرطمه اجنیا

فلاخر به نادازآ ص خش ، ماما نامز ردی نعی ؛ دوبذ روطن یا بلطمه م لاسلام هیلع همنان امز رد هکم بینیی مام
هیلع ق داصه ماما نامز رد ای ! ک لذل اثما و ی تسه چوته ! ی رفا کوته هک دنتفگی مذوا به و دزی می فرحت موکح
ندرگا ش ابم کحن بماشه هک دنتشادی سردی اهه زوحه هر ص برد ، دنتشادی ملعی اهه زوحه ، ف لاخه دارفا م لاسلا
1. مدنکی م ثحب ... و ی رصبن سح

ست سا هدوبذ م لاسات موکحه کنآ : ندیملت

1. 3 ح ، 169 ص ، هءجلا ی لارار طضلا اب اب هءجلا اب اتک ، 1 ج ، بی فاکلا .

م. نادى م: داتسا

دندكى ريگولاج دناوتى منم هم اما: ديملت

ى مت رضحى تحديوگى منم هم هار نيا! دندكش رورته نايغمه، دندكش لايغما ت فگده كم اما: داتسا
دندكش حباهنيا ابه كديامرف

دندركى ملاكشان اشياى اهر اكه به كى دارفا ادم لاسلاهيلىع نينمؤملاريمادروخربؤوخذ

ى اهر اكه به بت بسنض ارتعا به ورش و دندماى م هفوك دجسمه به ملاسلاهيلىع نينمؤملاريمادروخربؤوخذ
به بى صخش رگانلا. بتسا نينمؤملاريمادروخربؤوخذ ارتعا نيا¹! دود هابتشا وت راكن نيا كه دندركى نينمؤملاريمادروخربؤوخذ
!دندكى مدرخار [ش نيشام و ه ناخ] ياهه شيش دندكى مگنس ابا!؟ دندكى مش راكه چدندكض ارتعا نينمؤملاريمادروخربؤوخذ
ن نينمؤملاريمادروخربؤوخذ راكن نيا كه كى دركه هابتشا وت اى لعايه كدنتفگى م و دندشى مدنل احنأ! دندكى مش دوبان
ل يلد نأ به و ل يلد نيا به بارش بوجا، ... و م تسهن نينمؤملاريمادروخربؤوخذ كاكن م، مدركنايم مدركايه كدنتفگى م هرخلا ادم هم
دوبنؤوخذ نيا به ن اشدرخرب، دشى مت رضح ادم نينمؤملاريمادروخربؤوخذ موكحرد كه كى ياهت فلاحم مينيى مام. دادى م
ع مجش دوخل اينده به م هار اى امدعاهف رحنيا دوبن كمه ماسبه چو دودت رضحت سدت موكحه كنيا دوجو ابا
ار بلالطمه نياى ولجى تح، ... و دسرتبم دأ لائمه كه دراندن دوجو ى سرتى ملاسات موكح كيدردى لودندك
كه كدشابنه تشاندن دوجو ى زيچ و فعضه طقذك ياتى نعي. دندكى م بارخه ياپزا و دندكى م رتدبار هلمسه، ن تفرگ
ب تاكمه مهنيا ملاسلاهيلىع قداص ماما نامز رد!؟ دشابنه تشاد دروخربم تشو ب رضابن اسنا ارچ! ... دوشى من
ى ولج رد عاجوعللى بان با، دندركى مدرار ت رضح اهنأ، دركى مدرار اهنأ ت رضح، دندركى مت بحص و دندوب
ن نياى سابعه فيلخنو مام نامز رد². دركى م ثحب داحلا و ى نيدى به رابرد، دركى م هثحابه ت رضح ابا ت يعمج
و دندك موكحه ار ت رضح و دندكش حبه فلتخمل ناسم رد ت رضح ابا كه كنيا ات دركى مع مجار فلتخمل لاله هم
دركى مت بحصه كلب³ منكى منث حباهنيا ادم م و دنتسه ى راصناهنيا كه كدندوم رفنت قوچيه ت رضح

ملاسلام هيلع همنانامز رد ياهت حبنيرتمهم زاملاسلالهيلىع مامات يلاو به بطوبرمى ياهت حب

درومك يايا. دود مامات يلاو به بطوبرمى ياهت حبدود ملاسلام هيلع همنانامز رد كه كى ياهت حبنيرتمهم
دندكى م موكحه ار ن م و دندكى م ثحب هيقن يا به ب جار هكارى ياهنيا: دشابنه دومرف ملاسلاهيلىع ماما كه دود
ريخنه؟! دوشى م هعماج داسفت عاب اهنيا، دندك رورته ار اهنيا، دندك لايغما ار اهنيا، دنتسه مدرم اهنيا، ديشك

¹ ى سرربل احرد رلصه.

² 45. ص 3، باب، دى حوتلا بابتك، 3 ج، راولأ راجب.

³ ن و ماملا دندك دى حوتلا ى فت لاقملا باحصا و نايدلا لاله اعم ملاسلاهيلىع اضرا لس لجم ركز باب، ملاسلاهيلىع اضرا رابخان و يه.
154. ص 1، ج

ثحبو رکفۀئارا رظنه طقذزا ملاسا ب تکم ردی دازآ

اِت سا ی دازآ ب تکم کیک لذل اثما و ثحبو رکفۀئارا رظنه طقذزا ملاسا ب تکم

ربن اهماظنی ایندرد روطن یمهو نامدوخی ساسا نوناق رد بتمکی محرطم اجنیا رداری لؤسن ملاح
!؟ نه نایت سه ملاسا رد هیقفت یلاو لاصا ه کمینکث حبه یقفت یلاو هرابرد مینلوتی ماحنیا رد اما یا، هیقفت یلاو
ی اینب لاصا اقا ه کم میوگبه کم ییاد اری ای دازآ نینچا ماعقاو ایآ ی نعیه!؟ نه نایت میده ماحنا اریا کن یا مینلوتی م
هتفگزی عجرم و ت سا هتفگی عجرم هکت سا هیقفت اعور فزای کیه یقفت یلاو، ت سینه یقفت یلاو رب ملاسا
ت رضح رو هظ نامز هب صاصتخا هیقفت یلاو هک [دیوگی سک نلا لاثمه هکت سه ی ای دازآ نینچا یا]!؟ ت سا
ت قون آ!؟ دوشی معامتجا رد لئاسه زای ضعب جوم هیقفت یلاو هتلمسه، ت رضح رو هظ نامز زای غورد و دراد
ن یا!؟ هعماج رد ح لاصا ایت سا هعماج رد داسفا ای هتلمسه نینچا ح رطایا هک دیای مشیپ هتلمسه ن یا اجنیا رد
ن یا ی صخش ت سا بن کمه هک ﴿هَافَرِیصَیْهَ سَفَنَی لَمَعْنِ سِنِیْلَ اَلْبَ﴾: تم تگه کی ای هک نامز هب ددرگی مربب لمطه
میتفگد و میداد ریغدار نامدوخی ساسا نوناقا مه کروطن اماه بدتک حرطم هعماج کیح لاصا ناو نعه بار هتلمسه
ناشیا فرح دوت سرد ناشفر حم هی نیمخ لاله ایآ مو حرم و دوت یطور شه نامز هب طوبرمی ساسا نوناقا هک
هابتشای ساسا نوناقن یا هکم میوگی مام نلا. ت سات یطور شه اریب، ت نطلسه ب طوبرمی ساسا نوناقا هک دوبن یا
هکی ساسا نوناقن یا هکت فگی صخش رگا و میریگی اری، مینکث وعاری ساسا نوناقن یا دیاب هرابود و ت سا
نینچا ردی درو خربه چه ت سا هابتشای لیلدن یا هب و لیلدن یا هب و لیلدن یا هب، ت سه هیقفت یلاو ماحظن، نآ رد
ی اهنیمز نینچا رد ک لذل اثما و رکفی دازآ ثحبو در ماملئاسه ن یا هکت سا اجنیا!؟ دوشی مدرفن یا ابی اهنیمز
!؟ ت سیک داسفو ح لاصه دهنده ص یخش ت عجرم. دیای مشیپ

رد رمان یا! دراند هزاجا ت سا هدرک داسفا دصق رگا و دراد هزاجا ت سا هدرک ح لاصا دصق رگا ... : نایمله
!؟ دراند نایت دراد ریثا ت یا، ت سا هیعضو ماکحا نوچمه و ددرگی مربب ایشا ت یعقاو هب ج راخ

ت ارایتخا ابف لاهم و ت سا رظنم هعماج ردی ای دازآ نآ هک دوبن یا رد ل و ا هلهو رد امت بخصه: داتسا
ت سا ثحب کین یا، دشابند ض رعت رد و داسافم و ح لاصه اباید در فرایتخا ابه هکت سینه

ی لوت سا هدرک هزینر سربار نآرق. دزار وادیاب، درک هزینر سض رغا بار نآرقن یمهی سکرگا لاه
لاصا¹. دینز بریتا بار نآرقن یا هک دیوگی مام ه ملاسله یلعن ینمؤملاریم اذل، ت سا داسفا نآرقن یا تشپ سض رغا
حرطم اری بلطمی داسفا سض رغا ساسا ربی صخش رگا. مینتسغ رافان آ زای نعیه: مینراندگی مرانکار ثحبن یا ام

¹ 177 ص، 1 ج، ت ساسیلا و ت ماملای، 489 ص، 1 ج، بن یفصه عقاو.

ت سا ل طابۀ میضقه و دره، دزدانیدۀ هار الدصور سدجسمه ی و گدندلن دزا هکنیا ایدندکش خچی قیسوم هکنیا ءاوس، درک
ی داسف هلمئسه ن آ حرط هکدشابی اهلئسم حرط و اض رغه کلب دشا به تشاندی داسفا ض رغی صخشه رگا
ار داسف ن آ ی سکه چه؟! ت سیک اب داسف ن آ ص یخشته هکت سا ن یا ردت بحصه للاح، دندکی م رابه معماجر بار
!؟ نه زاید دوشی م داسف بجوم ن آ لاه میضقن یا حرط ایاه کدهدی مص یخشته

کی د، دشا به هیقفت یلا و ربی کته دیابنه معماجت موکحه کم یوگبی هقفرظنه طقن دزا دندن لآ لاثمب ابن م
ت سا دئوس رد هکی تموکح دندنام، ت سا س یئوس رد هکی تموکح دندنام، دشا به ربی کته دیابنه معماجت موکح
زا ار هیقفت یلا و ت موکح و م تسه دقتمه هیقفت یلا و به م دوخن م لآ او م نکمی م ثحبی ماع رظنه طقن دزا ی نعیه
ت موکح دیابنه معماجت موکح، بی لقعرظنه طقن دزا هکلبی عرش رظنه طقن دزا اهنه نو، م نادمی م بجاو و مزلا ی لقعرظنه طقن
م یوگبی هقفرظنه طقن دزا رگا للاح. طرشه نوگچیه ن ودب و ی روطنیمه ه دش طیارش ابه تبلا؛ دشا به هیقفت یلا و
رظنه طقن دزا ن می نعیه، ت سا م لاسلام هیلع همنان امز به بطوبرم ت سا هیقفت یلا و به بطوبرم هکی تموکح ن یا هک
... ن یا حرط دیدرکنع ناقرگا هکنیا ایدندکش ناقار ن مای، م اهدیمهف روطن یا هکدا

ی م ادیدیش روطجه معماج. م نادمی م معماج ی ارب دشر و ت حلصه دروم ار هلمئسن یا لله ن بید و ی نیید ...
!؟ تسه م لاسا رد م هی رظن دینچه کدیمهفی م اجد کزا امش لآ او دندکی م ادیدیش دندیل اثما و ن م فرح اب؟! دندک
! م اظن دوشی م ن یا! دندکی م لوبقه و دیهدی مراعتش کی و ربیکت کی م همه همه، دیوگی م امش بهاری بلطم رفندکی
رد داسف رگا!؟ ت سا معماج رد داسف ی انعمه بفل لخم رظن یا ایاه دوشی قلته فلالخم رظن رگان یاربانیه
ی م صوصخمه طخکی زا و صوصخمه لاناکی زا هکی بلطمه م اجه کدیمهف دیابنه م اشن یاربانیه تسه معماج
ی قرف، ت سا دلدبتسا نامهن یعن یا! دنداند رظنرا هظا ق ح لاصا ن ارگید و دنتسه داسف و ح لاصه بجوم، دندیا
زا رتن میا پامش رگید! م درک حرطه ار هیضقن یرتم همی نعیم درک حرطه ار هیقفت یلا و هیضقن م هکنیا! دندکی هذ
ی نیناوق، دندوشی معضوت لود رد هکی نیناوق، دندوشی معضوه کی نیناوق. دیراندگبم سا دیهاوخی م هچره ار ن آ
م اظن ل صا لاصا هکم یتفرگار رتم همه ام، ... و ت لادبت و ربیغه، م اکحا زا ی ضعب، دندوشی معضوه معماج رد هک
ت سا ن آ به بی کته

ی دارفا اهنآ دوشه هکنیا لعل، ت سا معماج داسفا بجوم م م بلطمه ن یا دهد ص یخشته کی عجرم ن آ للاح
س اسحاه میضقن یا رد ار ناشدوخ عفذو دندینین یا رد ار ناشدوخ ح لاصه و دندشا به هلمئسن یمه به بی کته هکدش اب
دندک.

معماج کی رد داسف و ح لاصه ص یخشته جرم

ح لاصه ی اربی عجرم لاصا هکم یندک حرطه روطن یا ارب لمطمی لک رظنه طقن دزا م نیناوتی م ام باسحن یای و ر
و ق ح ن بیزیا م ت رظن آ هکی ترظن آ و م یلسل قعن امه زات سات رابع جرم، م یراند ه معماج کی رد داسف و

دوشه داد اید دوشه داد صخشکیه به مدیقه زار بالاجمه کدندی معاضقه سفند حی فت رطفن آ، ت سا بل طاب
 ی باجحن یا ه کدر کث حب باجحه به بع جار، برگیدی اجایو ه مانزور ک یردی صخش رگال لاثمب ابن ماذل
 ن یا رطاخه بن لآ باجحه [مپنکه دافتسا ن آ زامپهلو خبد] ن لآ امه کت سینی باجحه، مدنتفگی معاهقف ل احه باته ک
 حرطه صخشن یا ه کار ی بلطمه ن یا ن لآ ه کنیا ربی نیمه دیرادی لیلده چامشه. ت سا بل کشن یا ه بل یلدن یا و ه یا
 ه دافتسا عوسه ن آ ه کدوشی مایه دافتسا عوسه بجومی بلطمه ن پینچ حرطت قوکیه، هله!؟ ت سا دسفه ت سا هدرک
 دقع و ل حل ها ربم کاحه کم یسل لقعار نی یا و دمهفب دناوتی م مه صخش دواخار نی یا، ت سا هعماج برخمه
 دیدم اجنا ار راکن یا ن لآ امشرگا، دشابت سرد امشب لمطه کم هض رفر ب: دیوگی موده دی مصیخشت ت سا
 ۱۰۰ فَذٰی لَکُمُ السَّالٰبُ ۝ به؟ ددرگی مربی زیچه به به رابود نی یا. دوشه دافتسا عوسه عقاون یا زات سا بن کمه
 ن مت قوکیه یاما. ت سینی ایت سا داسفاب جوم ن لآ ش بلطمه ن یا ایآ ه کدنادی م اجنیا رد ناسنا دوشه که ۱۰۰ قَرِیْبَ
 ی منام برگید، مدنکی مت بحصل ناسم زای املشمه ایماظنل و صا زای لصا به بع جار درفن یا یه عماج رد لاثمب اب
 ص و صخه بفرحن یا ایآ ه کدهد صیخشته کنیا ی ارب ت سهی صخش مع جرم کیه کم پیوگب اجنیا رد میناوت
 م پیوگی مهنه، مدینادی مهیقفی لوم کاح دواخار مع جرم نیر تلابامشه. ت سا هعماج ح لصفه ایت سا هعماج دسفه
 دوشنه جوتمه ارب لمطمه ن یا لاصا مهیقفی لوم کاح دوشه دیاشه که

ن یا، دشابی فرظ رد دیابج راخردن یا هر خلأاب، مدیامرفی مع اجرات رطف و م یسل لقعه به به کامشه: ذیملت
 !؟ نه نای دوشی مع جرم نامه فرظه رابود !؟ ت سیک فرظ

ارب لمطمه ن یا لاثمب ابن مامشرگا. ت سا ناسنا ت رطف، مع جرمه کلبت سینع جرم، فرظن آ دینییه: داتسا
 ت واضقی ملاسه عماج ردی ضاقن اونعه به امشه کد پیوگب و دیر ادبه ضرع ملاسا نید و کلمسه زاج راخه بی تح
 به بل خمه فرحن یا ن لآ نوچ، دوشه حرطه عماج رد ن لآ فرحن یا ه کمراندل و بوقن م، هله!؟ دیوگی م و ا، مدینکه
 ت سینی امشه عماجی ارب ح لصفه، مل معن یا و راکن یا: دیوگی م ملاسا نید زاج راخه صخشن آ ینعی: ت سا هعماج
 ت سینی ص و صخه بفر فکی روظنه، مپراذگی م یسل لقعه و ت رطفار نی یا م سام

ی اه تشدگ اوهرزا و ملاء، اوقتاب، باده دارفا مهنیا ه کدشابی دارفا دیابی ملاسا عماج و ماظن ک یرد
 ح لاصه صیخشتی ارب مع جرم دناوتی مهنیا ه کم پیوگب میناوتی مت اثنا ماقمرد، زوربو و روظن ماقمرد ه کدنتسه
 ه جرد دانتشه و دص، ش دوشع فانم رطاخه بادر فو دمنزی م زورما ار ی فرحه که کت سینی سک ن آ روظنه. دشاب
 ح لاصه به زورما، ریخه: دیوگی م [!؟ دریگب رارق صیخشتی ارب مع جرم دناوتی م] روظن و ا! دیوگی مار ش فلاخ
 ن یا ندر کح رطمه ن لآ، امه دیسر ماقم ن یا به به مدینه کنیا رطاخه به، دش داسفه به لالا: دیوگی م و دیای م ادر ف، ت سا
 ت رطفن آ و ت سا م یسل لقعه جرم. دشاب مع جرم دناوتی م زوات روصن یارد! دروخی مربن می ابقچ یرته بفرح
 ت کلمه می ماظن رارسان لآ ه کنیا لثم. دشاب داسفی ارب صیخشت مع جرم دناوتی م یسل لقعه و ت رطفن آ ه کت سا

به برگان و چو مت سا و معما ج داسفا بلطمه ن یا به ک دیو گب اذ کله ا تیا ت رضح که کت سیز زایز رگید ،دندک ش خچار
 ن تفر ن یزا ب جوم :دیوگی مت سیچ مت کلمه ی ماظن رار سا ن در ک ش خچم کح که ک دنیو گب م هی ناتسریید هچ
 به بت ناها که ک دنیو گب ل اثم ب این م .ت سه م ه هچ برد م یلسل قع ن یا .دراد م یلسل قع ن وچ !ت سا روشکت ینما
 ه ک اری در ف :دیوگی م یلسل قع !؟دراد ی لاکشا هچ ،ت سه ص و صخه بص خشت ک یرد ن لآ که کن یملسم م کاح
 .دیای م باسحه ب ماظنل صا ف یعضتی صخش ن ینچ ف یعضت ،ت سا ه تفر یذ پم کاح و ربهر ن او نعه به معما ج ک ی
 اطخ و هابتشا طاقنه جوتهم ار وا که ک دندک حرطمه ی وحنه بار ل ناسه که کت سیزی نعم ن یا به ،ت ناها ی نع ی ف یعضت
 دندک .

س غنه بی را کام [.دراد ت افانم م یلسل قع اب] ی بلطمه ن ینچ زار با ،داتفا ق افغا آریخا که کی یا یا ضق ن یا رد اذل
 س غنرد ،ت سا ه داتفا ق افغا که کی بلطمه ن یا ل ااحه که م یراند زار که یضق قع قع و م قس و مت حصه به ،م یراند زع قع و رملأ
 ن لافن م که ک دیو گب ت سا ن کمه ی صخش ،ت سا ص خشت رظن ن یا هر خلأ بت سیز ح یحصا یت سا ح یحص رملأ
 ه ک دیو گب ه کنیا ای م ینک دراو ل اکشا و ا به رظنه طقن ن یا ز م یناوتی مذام ،داندان عقاو و م ناد ی مذدهتجه ار ص خشت
 م یراند زاکت و ب ت م قع و رملأ س غنه بام ،دراندل اکشا ن یا ،م ناد ی مذت موکح کی ی اربق یلا ار ص خشت ن لافن م
 ت افانم م یلسل قع اب ت یفیک ن یا به بل ناسه ن یا حرط ،ک لذل اثم و ت کلمه ت ینما و ت کلمه مع ضو به جوتابی لو
 دراد .

ی بلطمه ر حرط و مت سا و حنک یه بی فرظ رهر د و دینکی م قرفت ای صوصخه که م یوگی ما جنیا رد ام اذل
 حرطمه ر غن دینچ دزن ،دینکی م حرطمه ی صوصخه سلج ک یرد ار بلطمه ن یا امشت قوک ی .ت سا رگید و حنک یه به
 ی م و م نکی م حرطمه ی صوصخه سلج ک یرد ت قوک یه دینل اثم ب این م .ت سیزی لکشه ،ت سا ن یمه و دینکی م
 م هت قوک ی ،ت سیز دتهتجه لاصا ت سه م قرد ن لآ که م قرأ ن بدیز که کت سا ه دشت باذن ن یا ن مرظن زار که م یوگ
 ،دروآی م رابه بی شنت اجنیا رد ن لآ ن یا :ت سیز دتهتجه م قرأ ن بدیز که م یوگی م م طعا مدجسه ربمه ی لااب
 دوجوه بار ی لئاسه و دینک و گرگد ار عامتجا که کت سا ن کمه ی تانایر جن ینچ ،دروآی م دوجوه بار ی تایصوصخ
 ی نع ی !دنه هفی مار ن یا م هه م ه و ت سا ی مهمه لئسم ن یا .در ین یزا ار معما جت ینما ل و ا هور رد اهنیا که ک دروای
 دهد ص یخشت ار بلطمه ی ضاقه کنیا ا ت دیند بل یکشته هاگداد امشه کنیا به بت سیز زایز رگید

ملاسارد هشیدنا و رکفی دازآه دودحه

ت سا معما جی ارب رونه ایآ ی دازآ ن یا رایتخا که کت سا ن یا به م لاسا رد هشیدنا و رکفی دازآ ت شگر بس پ
 م ه :دهد ص یخشت دناوتی می صخش رهر ار بلطمه ن یا .ت سا معما جی ارب ر ب رخنه لئاسه ه نوگن یا حرطه کنیا ای
 و ل حل ها م ه و دهد ص یخشت دناوتی م ه دناو خ م ه و دهد ص یخشت دناوتی م دسیونی مار ن یا به کی سک ن آ
 ه حو بچرد ی سک ه کنیا ل ثم .ت سا روطن یا ی ا ه لئسم ن ینچ حرطه که ک دندک ص یخشت دناوتی م موقی لاقع و لقع

نیا] هکت سا مولعم، دینک حرطهاری تموکحل صای ایاضقک ی، برگید مت کلمه اب ت کلمه کین ینید داهج و گنج
ی محرطه ت سیزی ائلمسه چیه هکک لذل اثما و تینما و ح لاص نامز رد مت قوک ی لا اح [. دزاسی مذم یلسل تعاب
[. بت سا برگید فرح کین آ] دینک

بنابراین مسئله این است که برگشت آزادی و اندیشه در اسلام در حدودی است که به امنیت جامعه و
امنیت اخلاقی جامعه صدمه وارد نشود، و ما همین را در زمان ائمه علیهم السّلام هم مشاهده می کردیم که در
بعضی از موارد که به امنیت جامعه برخورد می کرد، - اگر حکومت اسلامی بود - آنها برخورد می کردند اما اگر
به امنیت برخورد نمی کرد مثلاً به امیرالمؤمنین علیه السّلام صریحاً اعتراض می کردند که یا علی، این کار را که
کردی، اشتباه کردی! حضرت می گوید: یا درست انجام داده ام یا نادرست، می خواهید قبول کنید یا نکنید،
طوری نیست! بقیه هم جوابش را می دادند که سر جای ت بنشین! ما بیشتر از تو می فهمیم و امثال ذلک! دیگر
این طور بودند. نمی توانیم بگوئیم که حالا شخصی به امیرالمؤمنین اهانت می کند فوراً گردنش را بزنند و
امثال ذلک، باینکه حکومت امیرالمؤمنین بوده است و می توانست [این کار را انجام دهد]. نمی توانیم بگوئیم
که در اینجا حقّ امیرالمؤمنین این بوده است که او را به قتل برساند ولی اغماض کرده است، بلکه اصلاً روش
و برنامه حضرت این بوده که حالا اگر تو نمی خواهی من را قبول داشته باشی، نداشته باش! به جایی برخورد
نمی کند!

دهاوخی مهکت سایی اموخذ - مینکی مضرع ارش تایصوصخ و تیفیک لله اءاشن ا متبلا - مت قوک ی، هلب
هئلمسه به بدعبو دانع هئلمسه به باهنیا مامتت شگر به ک [دریگجل کش] ی تاعامتجا، دوشا پیداجنیا ردی داسفا و بوشا
هیلع نینفؤملاریم و ملس و هلا و هیلع الله ای لاص ربمغین نامز رد هک مینیی م اجنیا رد اذلت سا هعما ج رد داسفا
دشی می ریگولج ایاضقن یا و اهنیا به بت بسنم لاسلا

رد هک مپوری می تایاور غارسه برگید و مینکی مضرع دعبه سلاج رد ار بلطم نیمه مادا لله اءاشن ا لا اح
مپهدی مه متاخر ا ثحب و مینکی می دنبه تسد ار اهنآ و دناه دما ه نیمز ن یا

دمحمل آ و دمحم ی اعل صدهللا